DJURENS VÄRLD

Nr 4 2021 Svenska Djurskyddsföreningens medlemstidning

Gratis veterinärvård
till utsattas djur

Turista ansvarsfullt
för djurens skull

Fyrverkerirädsla
tips för fyrbenta

SVENSKA DJURSKYDDS FÖRENINGEN

Knubbsäl

Knubbsälen är en fenomenal dykare som kan ta sig ner på 800 meters djup och stanna under vattenytan i tjugo minuter. Den kan också jaga fisk i totalt mörker genom att känna tryckförändringar i vattnet från fiskens rörelser.

Bohusläns landskapsdjur finns på många platser i världen och är inte hotad internationellt sett. Det finns gott om knubbsäl i våra hav och beståndet ökar, bortsett från områdena runt Danmark, Nederländerna och Tyskland där antalet minskat på grund av miljögifter. Däremot är den variant som lever i Östersjön sårbar för hot; knubbsälen där skiljer sig nämligen genetiskt från den som finns i övriga världen och är därför viktig att bevara. Orsaken till den genetiska särskillnaden tros bero på att knubbsälarna i Östersjön levt isolerade under minst 600 år från andra knubbsälar.

När kuten föds, i Sverige runt midsommar, sker det i regel på en sand- eller stenstrand. Kuten fäller sin vita fosterpäls i mammans mage och när den föds har pälsen samma mörka färg som vuxna sälar. Pälsen kan vara silvrig med svarta fläckar eller svart med ljusare fläckar. Ofta har sälar som bor norrut en ljusare färg än de som bor mer söderut. De stora ögonen är till för att de ska kunna se bra under djupa och mörka vatten.

Under en månad följer kuten sin mamma och överges därefter ganska abrupt och får då klara sig själv. Ibland hittar människor ensamma sälungar på stranden, deras läten kan låta ynkliga och klagande. Men kutarna är sällan övergivna, honan finns oftast i närheten men vågar sig inte fram så länge människor är där. Därför är det bäst att lämna sälungen och låta den vara ifred. ■

Källa: Kolmarden.se

Fakta knubbsäl *(Phoca vitulina)*

Ordning:	Rovdjur
Familj:	Öronlösa sälar
Kroppslängd:	120-190 cm
Vikt:	80-140 kg
Föda:	Fisk, bläckfisk, skaldjur
Livslängd:	25-30 år

Innehåll

04 Aktuellt på djurskyddsfronten
06 Reportage – Fri veterinärvård för utsattas djur
10 Forskning – Förbättrad djurskyddskontroll
12 Reportage – Turista djurvänligt
16 SDF tipsar – Fyrverkerirädsla
17 Gåvotack
18 Mitt husdjur – Hund & katt
19 Korsord
20 På spaning i naturen – Besök vid stugan

Bli medlem

Ett medlemskap i Svenska Djurskyddsföreningen innebär att du är en röst för djuren.

Medlemsavgift för 2021: 200 kronor.
Ungdom t.o.m. 18 år: 100 kronor.
Årsbetalande juridisk person: 1 500 kronor.
Stödjande medlem: 100 kronor.

Betalning sker till plusgirokonto 55 99 85-7 märk betalningen med namn och adress.

Djurens Värld nr 4 2021
Medlemstidning för Svenska Djurskyddsföreningen. Utkommer med fyra nummer per år.

Ansvarig utgivare
Lillemor Wodmar

Redaktör
Louise Cederlöf

Formgivning
Stjärntryck, Stockholm

E-post
djurensvarld@djurskydd.org

Kommunikationsstrategi
JCW Hållbar Kommunikation

Redaktionskommitté
Louise Cederlöf
Maria Lönn
Lillemor Wodmar
JCW Hållbar Kommunikation

Tryckeri
Stjärntryck, Stockholm

ISSN
0291-1545

Omslagsfoto
Tom Svensson

Foto
Mostphotos om inget annat anges.

Djurens Värld trycks på miljövänligt papper.

Kära medlem,

Jag är ny generalsekreterare för Svenska Djurskyddsföreningen och en närmare presentation av mig finns på sidan fyra. Under mina första veckor på Svenska Djurskyddsföreningen har jag funderat mycket på vad våra medlemmar tycker om föreningens arbete. Därför vill jag i min allra första ledare vända mig direkt till dig. Vad gör vi bra och vad kan vi förbättra?

När Svenska Djurskyddsföreningen bildades 1875 låg fokus på att förbättra arbetshästarnas situation. Världen präglades av stora uppfinningar och framsteg. Telefonen uppfanns och i Sverige startade Lars Magnus Ericsson sin reparationsverkstad för telefoner. Blotta tanken får det att hisna! Idag används telefonerna på ett helt annat sätt. Man ringer sällan men har kontakt med ”hela världen” genom olika digitala plattformar.

Vi lever i ett informationssamhälle och det är viktigare än någonsin att höras i bruset. Arbetshästar har vi knappt några kvar av i Sverige men vi har en hel del andra djurskyddsproblem där det gäller att vara aktiv för att göra skillnad.

Svenska Djurskyddsföreningen är våra medlemmar. Utan er, ingen förening. Därför är också dina åsikter viktiga. Vad tycker du att vi ska ägna oss åt? Saknar du något särskilt? Jag vill väldigt gärna veta vad du tycker. En förening som bildades år 1875 förtjänar att förvaltas med övertygelse om att den ska finnas kvar många år till, för det ska den ju.

Svara på vår enkät på hemsidan djurskydd.org. Du svarar helt anonymt. Eller maila mig på maria@djurskydd.org. Jag är tacksam för varje liten synpunkt, det kommer att hjälpa oss i vår väg framåt. ■

Tack på förhand!

Maria Lönn
Generalsekreterare SDF

Kontakta Svenska Djurskyddsföreningen
Besöksadress:
Sandsborgsvägen 55,
122 33 Enskede

Expeditionstid, måndag–torsdag: 09.00-15.00.
Lunchstängt: 11.30-12.30.
Expeditionstid, fredag: 09.00-13.00.

Telefon: 08-783 03 68
Hemsida: www.djurskydd.org
E-post: info@djurskydd.org

Text: Louise Cederlöf

Ny generalsekreterare på SDF

Tidigare i höstas började Maria Lönn som ny generalsekreterare för Svenska Djurskyddsföreningen. Hon har tidigare arbetat på Nationellt centrum för djurvälfärd, SCAW, och även som djurskyddshandläggare på länsstyrelsen. Maria Lönn ersätter tidigare generalsekreterare Johan Beck-Friis.

Till hälften akademiker och till hälften entreprenör, så beskriver Maria Lönn sin yrkesbakgrund. Det akademiska består av en magisterexamen i biologi med inriktning mot etologi och entreprenörsådran har lett till flera egna företag bland annat inom hästverksamhet, fastigheter och apputveckling. Sedan 2006 har hon arbetet med djurskyddsfrågor, först på Länsstyrelsen i Gävleborg, därefter på Nationellt centrum för djurvälfärd, SCAW. Nu ser hon fram emot att kombinera sina båda "sidor".

– Jag är hedrad över att få vara delaktig i en så anrik djurskyddsorganisation och ser fram emot att få kombinera mitt intresse för djurskydd med mitt driv att utveckla verksamheter. Min förhoppning är jag tillsammans med medarbetarna ska få föreningen att växa. Ju fler medlemmar vi är desto större möjlighet har vi att påverka djurens situation och det är väldigt viktigt.

Maria växte upp i Sandviken i en stor familj där djur var en naturlig del av vardagen; hundar, marsvin, undulater och kaniner. Hon tillbringade också mycket tid i stallet som barn och fick sin första egna häst, ett engelskt fullblod, som 13-åring. För ett år sedan flyttade hon till Stockholm med sin familj, som även inkluderar hunden Lisa. Hon har en förkärlek för gamla hus och ägnar gärna fritiden åt att renovera familjens nyinköpta och "riktigt nergångna" torp.

Vilken djurskyddsfråga tycker du är mest angelägen just nu?
– Problemen med smuggelhundar känns väldigt aktuell. Det behövs mer resurser åt tullen för att stoppa den illegala, plågsamma införseln av valpar. Men framför allt behövs mer information till allmänheten för att få dem att sluta köpa hundar från oseriösa säljare. Utan köpare finns inget behov av insmugglade hundar, så sluta köp!

Vad tycker du att SDF ska jobba långsiktigt med?
– Vi ska fortsätta arbeta för gott djurskydd för våra lantbruksdjur, det är viktigt eftersom det är så många individer som påverkas. Inom Sverige handlar det bland annat om att fortsätta kämpa för att behålla beteskravet, som sedan en tid tillbaka befinner sig i riskzonen. Internationellt fortsätter vi att jobba för att få stopp på de vidriga långa djurtransporterna, och för att EU genomför en högst nödvändig revision av lagstiftningen kring djurskydd. När det gäller sällskapsdjur ser jag närmast fram emot att riksdagen ska klubba igenom kravet på obligatorisk märkning och registrering av katter. ■

Lillemor Wodmar (mitten), ordförande i SDF, delade ut priset till Hanna Dittrich Söderman och Jonas Hysing från NVR.

Årets djurvän 2021

Den 18 november höll Svenska Djurskyddsföreningen medlemsmöte, den första riktiga sammankomsten sedan pandemin bröt ut. Under mötet delades även priset Årets djurvän ut - som i år tillfaller Nationella Viltolycksrådet.

Brott mot djur ska ge strängare straff

Ett nytt djurplågeribrott ska införas i brottsbalken: grovt djurplågeri. Det föreslog regeringen i början av oktober. Straffet för det nya brottet förslås vara fängelse i lägst sex månader och högst fyra år. Man vill även ge kontrollmyndigheterna för djurskydd möjlighet att besluta om sanktionsavgifter vid mindre allvarliga överträdelser.

Trots att Sverige har en stark djurskyddslagstiftning står påföljderna för djurplågeribrott inte i proportion till brottens allvar. Det är bakgrunden till varför regeringen beslutade att lämna en proposition till riksdagen om skärpta straff och "ett mer effektivt sanktionssystem" vid brott mot djur.

– Det är viktigt att vi värnar om den höga djurskyddsnivån vi generellt sett har i Sverige. Vi har många duktiga och kunniga djurhållare i Sverige men i de fall de inte lever upp till kraven i lagstiftningen behöver samhället gripa in med både snabba och effektiva sanktioner. Vi föreslår därför vissa ändringar för att vässa systemet och ytterligare stärka djurskyddet, säger näringsminister Ibrahim Baylan i ett pressmeddelande.

Utöver längre fängelsestraff föreslås att djurskyddskontrollmyndigheterna ska få besluta om sanktionsavgifter, liksom ett förtydligande av kontrollmyndigheternas skyldighet att anmäla överträdelser till polis och åklagare. Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2022. ■

Med den nya brottsrubriceringen "grovt djurplågeri" stärks djurskyddet. Lagändringen föreslås träda i kraft 1 juli 2022.

"För en djurskyddsinsats utöver det vanliga. Genom att dygnet runt årets alla dagar finnas tillgängliga vid eftersök av trafikskadat vilt bidrar ni med ert viktiga arbete till att minska och förkorta vilda djurs lidande." Så lyder styrelsens motivering till utmärkelsen.

Nationella Viltolycksrådet, NVR, är ett forum för samarbete mellan en rad myndigheter, bolag och intresseföreningar som på olika sätt arbetar med viltolycksfrågor. Polismyndigheten, Trafikverket, SOS Alarm AB och Svenska Jägareförbundet är några av samverkansaktörerna. Syftet är att motverka viltolyckor genom information men även genom insatser som eftersök.

Grattis till priset!

– Tack! Vi är väldigt hedrade över att ha fått priset som årets djurvän. De som verkligen förtjänar att uppmärksammas för sina insatser i detta är alla de tusentals jägare som på uppdrag av polisen går ut i ur och skur och söker efter trafikskadat vilt. Utan deras arbete skulle många fler vilda djur behöva lida mycket mer, säger Jonas Hysing, polismästare och ordförande i NVR.

På vilket sätt bidrar er verksamhet till ökad djurvälfärd?

– Vårt arbete syftar i hög grad till att just förkorta viltets lidande i samband med viltolyckor. Ett rådjur som skadats i samband med en viltolycka ska inte behöva plågas av sina skador under en längre tid än nödvändigt. Då är det av etiska skäl betydligt bättre om vi med hjälp av jägarna kan förkorta lidandet genom att avliva ett skadat djur.

Vad är viktigast för allmänheten att tänka på när det gäller viltolyckor?

– Det viktigaste är att försöka undvika att en olycka sker. Det gör man genom att öka vaksamheten, sänka hastigheten och ta viltvarningsskyltar på allvar, särskilt i gryning och skymning. Om en olycka ändå sker så har man en skyldighet att anmäla olyckan genom att ringa 112 och att märka ut var olyckan inträffade. Jag vill också gärna skicka med detta: Om man ser att det pågår eftersök vid en viltolycka ska man vara rädd om de jägare och hundar som arbetar längs vägarna genom att sänka hastigheten när man passerar. ■

Lady är 12 år och har kommit för hälsoundersökning. Veterinären tittar i öron och mun och känner igenom kroppen. Även klorna klipps och matte får rådet att banta ner Lady ett halvt kilo.

Veterinärvården som gör skillnad

Svenska Djurskyddsföreningen är sedan åtta år med och finansierar ett projekt där människor som är hemlösa eller lever i ekonomiskt utsatthet får gratis veterinärvård till sina djur. Projektet genomförs i samarbete med Hundstallet dit hundägare kan ta sin bästa vän två gånger om året för bland annat hälsokontroll, vaccinering och munsanering. Djurens Värld var med vid det senaste tillfället, på Djurens dag den 4 oktober.

Text & foto: Louise Cederlöf

I väntrummet på Hundstallet i Åkeshov utanför Stockholm sitter Göran Lundberg med sina två hundar Saba och Peppi. Saba, en schäfermix på elva år, har kommit idag för allmän hälsokontroll och vaccinering. Men det är inte första gången trion besöker dagen för fri veterinärvård på Hundstallet.

– Vi har varit här många gånger. Saba opererades nyligen, en tumör togs bort som tack och lov var godartad, säger Göran.

Sabas operation bokades och bekostades genom projektet men utfördes på ett större djursjukhus. På mottagningen här gör man endast enklare ingrepp som exempelvis kastrering, munsanering, vaccinering och kloklippning. Inte sällan upptäcks dock saker som kräver ytterligare åtgärd, återbesöken kan bli många och ibland behövs större ingrepp och hunden remitteras då till ett djursjukhus. Hundstallet och Svenska Djurskyddsföreningen, SDF, kan bidra ekonomiskt i de fallen, upp till en viss gräns.

– Man får göra en avvägning, hur stort och omfattande är det? Det kan bli tuffa beslut. En operation kan i värsta

fall kosta flera hundra tusen, det har vi ingen möjlighet att bidra med men om det är en hyfsat ung och i övrigt frisk hund med god prognos – ja, då hjälper vi till. Vi har bidragit till operationer som åtminstone kostat upp emot 50 000, vilket till stor del möjliggjorts tack vare våra generösa givare, säger Hundstallets verksamhetschef Per Leander och påpekar att de insamlade medlen också ska täcka specialfoder och viss utrustning.

Även SDF har flertalet gånger betalat operationer som blivit kostsamma och har kontinuerligt en insamling till hemlösas djur, där pengarna oavkortat går till just de här djurens vård.

– Vi är mycket tacksamma för de bidragen, de gör skillnad. För även de här djurägarna bryr sig om sina djur, och det gör vi också. Genom att bidra till fri veterinärvård visar vi omtanke om djuren och tar även vårt sociala ansvar, säger Lillemor Wodmar, ordförande i SDF.

För att ha rätt till fri veterinärvård krävs att ägaren lever i ”ekonomisk utsatthet”. Men vad innebär det? Per Leander berättar att man tar en uc på alla som söker hit, det vill säga en upplysning om personens inkomster och tillgångar.

– Vi går på existensminimum, man ska ligga inkomstmässigt i nivå med det för att vara berättigad till den här hjälpen. Vi för ju en dialog med personerna och det uppstår ett slags tillit, det är sällan någon försöker lura oss. Men visst finns det tillfällen då vi har behövt neka en person, och dennes hund, fri veterinärvård.

Vanligaste problemen hos hundarna »

Gunnar Lundberg har varit här flera gånger med sina två hundar. Här är nyopererade schäferblandningen Saba och ovan får lilla Peppi en vaccinspruta.

Munkorg används på de flesta hundar för säkerhets skull. Hundskötarna Lovisa och Johan assisterar vid undersökningen.

» återfinns i mun och tänder, men även öronbesvär och problem med övervikt är utbrett. Många kommer också bara för att kontrollera att allt står rätt till, hundarna är för dessa personer ofta väldigt betydelsefulla; det kan vara den viktigaste – och ljusaste – relationen man har i sitt liv. För Gunnar Lundberg är hjälpen helt avgörande:

– Den betyder allt. Jag hade aldrig kunnat betala Sabas operation själv, hon har även opererats en gång tidigare. Och min andra hund hade epilepsi när han var yngre och jag fick då hjälp med medicin och behandling här. Det är ovärderligt.

Veterinär för dagen är Moa Laurell, inhyrd från Solgläntans veterinärklinik i Vallentuna. Det är första gången hon är med på dagen för fri veterinärvård, normalt är det Hundstallets egna veterinärer Ulla Björnehammar och John Filip som sköter mottagningen med hjälp av hundskötarna på plats.

– Jag blev jätteglad över frågan att vara med här, dels är det roligt men också viktigt eftersom ändamålet är gott. Idag har vi elva hundar inbokade som ska få hjälp, säger Moa Laurell.

I vilket skick är hundarna som kommer hit en sådan här dag?

– Jag skulle säga att de är i ganska gott skick men många har problem med övervikt. De har fått för mycket kärlek i form av mat. Vi ger råd om det, och kan även skicka med dietfoder om det behövs. Men oftast handlar det om mängden mat, och att öka på motionen.

På undersökningsbordet står nu en tioårig amstaffblandning vid namn Gucci. En kär bekant för Hundstallets personal med särskild historia. Som unghund lämnades han in för omplacering men det var svårt att hitta ett hem som passade och han blev kvar i över ett år. Då och då fick han ett jourhem hos volontären Jesper Jakobsson för att inte bli allt för institutionaliserad. De två fäste sig snart vid varandra och när Gucci var fyra år fick han stanna hos Jesper för gott.

Övervikt är däremot inte ett problem för Gucci, han är slank och fin men har hostat och snörvlat en tid. Jesper spelar upp en ljudinspelning på sin mobil för att Moa och hundskötaren Lovisa ska höra hur tungandad han kan låta i vila.

– Det är inte kennelhosta, snarare noskvalster, konstaterar Moa när hon undersökt färdigt och skrivit ett recept på antiparasitmedel.

Ekipaget förflyttas ut i korridoren för att man vill se hur Gucci rör sig. Jesper går fram och tillbaka med honom i koppel medan Moa och Lovisa iakttar rörelsemönstret. Slutligen bokas ett återbesök in för att kontrollera blodvärden då Gucci får smärtstillande mot sin artros.

Dagens sista patient utgör en större utmaning. Sharpein Shakira är sju år och har många rastypiska besvär,

Rasen sharpei har ofta olika hälsobesvär och Shakira är inget undantag. Här undersöks hon av veterinär Moa Laurell.

Amstaffblandningen Gucci har problem med noskvalster och artros i lederna. Ett återbesök bokas in då man vill kontrollera hundens blodvärden.

bland annat orsakade av de många hudvecken: klåda på kroppen och inflammation i öronen. Men mest akut är ögonen. De är kladdiga och inflammerade och matte instrueras noga i hur droppar och ögonkräm ska ges. Men åtgärden kommer inte att räcka på sikt, Shakira kommer troligtvis behöva en ögonoperation och därför bokar man in en tid hos en specialist.

– Jag tror hon är allergisk mot pollen, hon kliar sig väldigt mycket och det brukar bli värre när det är mycket pollen ute, säger Nilo Alikhani som övertagit ansvaret för Shakira från sin bror.

Då pollenallergin aldrig utretts ordentligt vill Moa börja med att sätta Shakira på ett allergifoder. Det kan lika gärna vara maten som är boven.

– Du kommer få med ett särskilt torrfoder härifrån som räcker i tio veckor och det är viktigt att hon inte får något annat att äta under den tiden, inte ens tuggben, för att vi ska kunna avgöra vad det är hon är allergisk mot. Sen gör vi en provokation och tillsätter olika livsmedel lite i taget, för att se om hon reagerar. Okej?

Shakiras matte nickar men oroar sig över kostnaden för ögonoperationen. Vem ska betala den? Själv har hon inga möjligheter.

– Vi måste ta upp det med ekonomiansvariga här, tyvärr kommer vi inte kunna ge ett besked idag. Men inom kort vet vi mer, säger Johan, hundskötare på Hundstallet som arbetat länge i projektet med fri veterinärvård.

– Tack. Får jag bara säga att det är så fantastiskt att ni gör detta, jag är så tacksam över att få komma hit. Ni gör mig varm i hjärtat, säger Nilo med tårar i ögonen. ■

Shakira kommer antagligen behöva en ögonoperation. De många hudvecken gör ögonen inflammerade. En allergiutredning inleds också den här dagen.

Vill du skänka ett bidrag till projektet ”Fri veterinärvård”?

Swisha din gåva till 123 09 607 08
och märk gåvan med ”HEMLÖSA”.
Det går också bra att sätta in bidraget på SDFs plusgiro: 69 32 68–5, märk även denna med “HEMLÖSA”.
Alla bidrag går oavkortat till djuren.

Det finns även ett antal fonder att söka för den som är i behov av veterinärvård för sitt djur och har begränsad ekonomi. På större djursjukhus brukar man kunna få hjälp med att fylla i ansökan.

SVENSKA DJURSKYDDSFÖRENINGEN

Stöd Svenska Djurskyddsföreningens arbete för djuren.
Swisha en gåva till 1230 960708
Märk gärna gåvan med ditt namn.

Så kan djurskyddskontrollen av mjölkkor förbättras

Med medel från Svenska Djurskyddsföreningen har doktorand Birgitta Staaf Larsson undersökt om det går att bedöma djurvälfärd hos mjölkkor på ett bättre sätt än vad som görs idag. Utöver att kontrollera djurens utrymme, foder och vatten bör man noggrannare titta på djurens hull, renhet och eventuella skador. Det är en av slutsatserna som Birgitta Staaf Larsson kommit fram till i sin avhandling.

Text: Birgitta Staaf Larsson, kvalificerad handläggare på Nationellt centrum för djurvälfärd, SCAW, och doktorand på Institutionen för anatomi, fysiologi och biokemi, SLU.

Djurskydd är viktigt och har ett stort allmänt intresse. Min avhandling handlar om att undersöka om fler djurbaserade parametrar kan förbättra djurskyddskontrollen och hur det används i den offentliga kontrollen idag. Alltså hur man kan bedöma djurvälfärden genom att se på djuren istället för att mäta de resurser som djuren har. Djurbaserade parametrar är det vi kan utläsa genom att titta på djuren, till exempel hull, renhet, skador och hältor. Resursbaserade parametrar är saker vi erbjuder djuren, som utrymme, foder och vatten.

I första studien jämfördes tre utvärderingssystem för djurskydd/djurvälfärd: 1) Svensk offentlig djurskyddskontroll (Jordbruksverkets checklista), 2) Fråga Kon (Växa Sverige) och 3) Welfare Quality (WQ; Forskningsbaserat välfärdsprotokoll) för mjölkkor. Den svenska djurskyddskontrollen använder främst resursbaserade parametrar i motsats till Fråga Kon och WQ, som huvudsakligen använder djurbaserade parametrar.

Alla bedömningar av länsstyrelsens djurskyddshandläggare, Fråga Kons och WQs bedömare gjordes samti-

digt på 41 gårdar. Totalt sett, i alla besättningar, blev det i djurskyddskontrollen endast 55 anmärkningar av 1763 möjliga. I djurskyddskontrollen rapporterades smuts bara på två gårdar medan smutsiga djur observerades i alla besättningar med WQ-protokollet, med ett genomsnitt på 68 % av korna som hade smutsiga ben, 50 % hade smutsiga flanker och 43 % hade smutsiga juver. Enligt Fråga Kons bedömning var i genomsnitt 18 % av djuren smutsiga. Det var endast tio av 41 gårdar som inte hade några smutsiga djur alls enligt Fråga Kon. Uppbundna system rankades sämre inom WQ jämfört med lösdriftssystem, eftersom korna inte kunde röra sig fritt och bara hade tillgång till en vattenkopp.

I den andra forskningsstudien undersökte jag hur bedömningen av hull och smutsighet hos nötkreatur varierade beroende på bedömarens yrke, utbildning och yrkeserfarenhet. Data från djurskyddshandläggare, veterinärer/rådgivare, djurskyddsforskare, djurhållare samt studenter på Etologi- och djurskyddsprogrammet och mastersstudenter i husdjursvetenskap samlades in vid 15 utbildningstillfällen under åren 2009 till 2016, vilket gav data från 569 personer. Bedömarna betygsatte från sex till 40 foton med avseende på hull, smutsighet samt rekommenderade åtgärder vid smutsiga djur.

Ju mer omfattande djurvetenskaplig utbildning, desto mindre benägna var djurskyddshandläggarna att ge bedömningen högt hull. Studenterna bedömde djuren som smutsigare än vad djurskyddshandläggare och veterinärer/rådgivare gjorde. Studenter rekommenderade också striktare åtgärder än vad djurskyddshandläggare och veterinärer/rådgivare gjorde, och veterinärer/rådgivare rekommenderade mindre strikta åtgärder än vad djurskyddshandläggare gjorde.

I den tredje studien undersöktes möjligheten att bedöma vattenförsörjning med hjälp av en djurbaserad metod. Enligt djurskyddslagen ska djur ges tillräckligt med foder och vatten. Länsstyrelsens djurskyddshandläggare kontrollerar att vattnet är rent samt att utfodrings- och vattensystem är utformade, dimensionerade och placerade så att korna får ett lugnt och naturligt intag av foder och vatten. Men även om vattentillförseln är bra på gårdsnivå, hur vet man att varje djur fått i sig tillräcklig mängd vatten? Blodprovstagning är för ingripande för att använda i den offentliga kontrollen, därför skulle ett mjölkprov vara ett bättre alternativ som skulle kunna användas för regelbunden kontroll av kons vattenintag.

Studien syftade till att undersöka om osmolaliteten (=koncentrationen av lösta partiklar) i ett mjölkprov kan användas för att visa om den enskilda kon lider av törst. Jag studerade hur osmolaliteten i mjölk varierade under dagen och under en laktationsperiod (ett år). Mitt syfte var att undersöka om osmolaliteten i mjölk kan användas i länsstyrelsens djurskyddskontroll som en djurbaserad parameter, som ett komplement till den resursbaserade mätningen av vattentillförseln, för att se om kon är uttorkad. Denna studie utfördes på SLUs försöksgårdar Lövsta utanför Uppsala och på Röbäcksdalen i Umeå. Att mäta osmolalitet i mjölk för att se om kon har fått i sig tillräckligt med vatten kan vara möjligt, men analysmetoden måste vara säker för att få ett pålitligt resultat, eftersom upprepade analyser av samma mjölkprov gav en stor variation.

Att undersöka koncentrationen av lösta partiklar i mjölkprov kan användas för att visa om kon lider av törst.

Slutsats: Avhandlingen har jämfört olika bedömningssystem för djurskydd/djurvälfärd, jämfört olika yrkens bedömningar av djurbaserade parametrar samt studerat en djurbaserad metod att bedöma vattenförsörjning. Mycket mer djurvälfärdsinformation skulle erhållas med fler och mer detaljerade djurbaserade parametrar i den officiella kontrollen. ■

Om Birgitta

”Jag har tidigare arbetat som djurskyddsinspektör i fem år och ett par år med djurtransportfrågor på Jordbruksverket. Därefter arbetade jag med djurskyddsutbildningar i 10 år som universitetsadjunkt vid SLU i Skara och jag var med och startade upp Etologi- och djurskyddsprogrammet. När jag senare fick en tjänst på Nationellt centrum för djurvälfärd vid SLU i Uppsala, insåg jag att jag ville utveckla min kompetens som forskare. Svenska Djurskyddsföreningen godkände min ansökan 2014 om medel till min doktorandutbildning. Det är jag mycket tacksam för!”

Turista djurvänligt – går det?

När världen öppnar upp efter pandemin är det många som vill ut i världen och resa igen. Många som reser vill också komma nära vilda djur vilket sällan är till djurens fördel. Som turist gäller det därför att navigera i resebolagens utbud av aktiviteter och tacka nej till de som innebär ett lidande för djuren. Men vilka situationer är okej och vilka ska man undvika om man vill resa djurvänligt?

Text: Louise Cederlöf Foto: Tom Svensson

Allt fler resebolag världen över tar nu avstånd från de mest grymma turistunderhållningarna där vilda djur är inblandade. Det som ansågs acceptabelt för ett antal år sedan, som exempelvis elefantridning, är idag långt ifrån självklart.

– Där ser vi en extrem förändring de senaste tio åren. Idag är det svårt att hitta ett svenskt resebolag som erbjuder elefantridning, men förr gjorde i princip alla det, säger bevarandefotograf Tom Svensson, som även arbetar med utredningar av illegal handel av vilda djur för World Animal Protection.

Som djurfotograf med särskilt intresse för artbevarande har Tom Svensson rest över hela världen och dokumenterat hur vilda djur drabbas av dels turistnäringen men också av den illegala handeln, eller ”wildlife crime” som den

Noshörningar i solnedgång. Att visa positiva bilder där djuren mår bra är viktigt, anser Tom Svensson. Det skapar en känsla hos betraktaren att vilja värna djur och natur.

också kallas. Wildlife crime inkluderar bland annat tjuvjakt och smuggling av vilda djur eller djurdelar, men också djurplågeri. Hans prisbelönta bilder har uppmärksammats stort internationellt och visats på museum världen över, liksom publicerats i tidningar som The Guardian och The Washington Post. Och han har alltid ett tydligt syfte med bilderna, eller rättare sagt, de har två syften:

– Dels vill jag förmedla hur den illegala handeln ser ut, hur vi hanterar vilda djur, det är den jobbiga och viktigaste biten. Men jag vill även visa allt det vackra vi måste bevara. Därför visar jag inte bara hemska bilder, för en betraktare som känner sig uppgiven är en fullständigt värdelös betraktare. Då händer ingenting.

Så vad är det man som turist ska tänka på? Tom Svensson sammanfattar det enkelt: Man ska undvika alla situationer som innebär närkontakt med ett vilt djur. Där du kan röra, klappa och interagera med djuret. Som att låta sig fotograferas eller ta selfies med exempelvis apor och tigrar, elefantridning, vandra med lejon, men också delfin- och späckhuggarshower eller djurshower där vilda djur uppträder och tvingas göra konster.

– De här sakerna innebär alltid ett lidande för djuren eftersom träningen bakom är en fruktansvärt plågsam process. Den går ut på att mentalt bryta ner det vilda djuret för att du som människa ska få makt över det.

Att tacka nej till allt sådant har betydelse, för om efterfrågan saknas kommer verksamheten att upphöra eller förändras åt ett mer djurvänligt håll, menar Tom.

– Konsumentens makt är enorm. Jag tycker också att man ska kontakta sitt resebolag och sätta press på dem, om man ser något som upprör.

Precis det hände när Tom och hans fru var på semester i Mexico för en tid sedan. På stranden gick unga killar omkring med apor på axlarna och erbjöd turister att ta bilder. I det läget valde Tom att dag för dag dokumentera företeelsen med sin lilla semesterkamera. Olika arter och djur varje dag. Väl hemma kontaktade han resebolaget, i det här fallet Tui, och fick efter mycket om och men det stora företaget att ändra sina avtal med hotellen.

– Tui har nu tagit bort allt sånt, det får inte förekomma på deras hotell. Lärdomen är att saker går att förändra. Men man måste protestera och säga: det här vill jag inte vara med och stödja. »

Under sina många resor runt om i Afrika har Tom Svensson kommit nära de flesta vilda djur. Som de stora kattdjuren. Tjuvjakt är utbrett även om just leoparden har klarat sig ganska bra. Enligt WWF kan det finnas 700 000 leoparder i Afrika söder om Sahara, en siffra som dock är ifrågasatt av flera forskare.

» **Men om man** nu är väldigt djurintresserad, och tycker att djur och natur är en del av reseupplevelsen – vad ska man göra då?

– Safari kan man åka på. Om vi tar Krügerparken i Sydafrika som exempel, det är ett enormt stort område och bara en liten del av parken har vägar där turister får åka. Det innebär att djuren kan välja att gå undan om de blir störda. Att turisters pengar går in i områden som dessa gör också att ortsbefolkningen gynnas, och blir angelägna om att bevara det.

Djurparker tycker däremot Tom Svensson att man ska vara försiktig med utomlands, många är undermåliga och det är svårt att veta vilka som har ett seriöst artbevarandearbete. Likaså de volontärresor som ofta vänder sig till unga människor med stort hjärta för djur. Resor förtäckta som välgörenhet men som ofta har en grym baksida.

– De här företagen är extremt bra på det som kallas för ”greenwashing”, det vill säga: de får sin verksamhet att framstå som god och hållbar men är allt annat än det. Det kan vara resor till Afrika där man får nappa upp och ”rädda” lejonungar. Vilket är skitsnack. Lejonhonorna stöter inte ifrån sig så många ungar vecka efter vecka, månad efter månad. Det handlar om att man låter honorna avla på, och så plockar man ungarna. Och säljer svindyra volontärresor till unga tjejer som tror de gör gott.

Så länge det finns vilda djur som behöver räddas från plågsamma turistattraktioner är det dock bra att det finns räddningscenter som kan ge dem ett bättre liv. Ofta är dessa anläggningar beroende av turister för att få en inkomst. World Animal Protection samarbetar med flera reservat, bland annat för elefanter i Thailand. Läs mer på www.worldanimalprotection.se där det även finns en lista över pålitliga räddningscenter. ■

Nästan hela världspopulationen av giraffer, 94 procent, finns nu samlad i endast sex länder: Kenya, Tanzania, Sydafrika, Namibia, Botswana och Zimbabwe. De må vara en vanlig syn på zoo och på safari men faktum är att giraffen har utrotats i nio länder i Afrika och antalet har kraftigt minskat de senaste decennierna. Källa: WWF.

Tips för en djurvänlig utlandsresa:

- Låt dig inte fotograferas tillsammans med ett vilt djur. Djuren har ofta tagits från det vilda, efter att föräldrarna dödats. Djuret kan vara drogat och fått tänderna utdragna för att det ska bli lättare att hantera.
- Undvik att rida på elefanter, åsnor och kameler. Många överarbetas och får dåligt med mat, vatten och vila. Vilda djur fångas ofta in när de är små och tränas med brutala metoder.
- Rapportera djurplågeri till lokala myndigheter. Hör med din researrangör eller hotellet.
- Närvara inte vid tuppkamper, tjurfäktning, festivaler/evenemang/nöjesshower där vilda djur ofta blir lidande.
- Var försiktig med att besöka djurparker. Många parker håller vilda djur på ett sätt som är skadligt och låter turister hantera djuren, vilket är stressande.
- Ät med gott samvete och undvik mat som inne håller vilda eller utrotningshotade djurarter.
- Köp inte souvenirer som kommer från djur: päls, elfenben, skal, sjöhästar och tänder.

Källa: World Animal Protection

Hjälp din vän klara fyrverkerierna

Både hundar och katter kan vara rädda för fyrverkerier. Men det går att förebygga rädslan, och det finns sätt att hjälpa djuren genom nyårsaftons smällar. Djurens Värld tipsar här om vad du kan göra.

Text: Louise Cederlöf

Ofta är det en kombination av ljud och ljus som skrämmer djuret. Att hålla sig inomhus, stänga dörrar och dra för gardiner är några tips som kan hjälpa.

Djuren kan dels vara rädda för själva smällandet, men också för det blinkande ljuset och visslande ljudet. Rädsla och oro för detta kan visa sig på olika sätt. Hundar kan börja flåsa, darra och dregla. De kan försöka gömma sig, vandra omkring, ha svårigheter att komma till ro och bita sönder saker. Katter kan jama, försöka gömma sig eller fly undan. Ibland kan djuret bete sig blockerat och vara svårt att få kontakt med. Så vad kan man göra för att hjälpa sitt djur?

Arbeta förebyggande:

Bäst är att under trygga förhållanden vänja kattungen eller hundvalpen för olika typer av ljus och ljud redan under socialiseringsperioden. Kattungar har sin socialiseringsperiod vid två till sju veckors ålder, hundvalpar mellan tre och tolv veckor.

Metoder för nyårsnatten:

Om möjligt, åk utanför stan där det inte skjuts så mycket fyrverkerier. Flera hotell i områden där det är fyrverkeriförbud erbjuder också övernattning med hund. Om man inte kan eller vill att åka bort är det bra att hålla sig inomhus, ha musik på i bakgrunden, stänga dörrar och dra för gardiner. Ge gärna ditt djur något att tugga på eller någon leksak för att dra uppmärksamheten bort från fyrverkerierna. Se också till att hunden är rastad och katten kommit inomhus innan de värsta smällarna drar igång.

Om rädslan ändå är stark:

Ta kontakt med en beteendevetare/etolog för hjälp med att träna bort rädslan. Det finns även receptfria kosttillskott och preparat för att lugna katten eller hunden vid mild oro. Om djuret är väldigt rädd kan receptbelagd ångestdämpande medicin behövas för att kortsiktigt behandla oron, ta då kontakt med din veterinär. ■

Källa: Firstvet.com

Gåvo-givare

Varmt tack! alla gåvogivare

TILL MINNE AV

Åsa Persson
Anki Ellberg Bara

GÅVOR

Igelkottar

Maija-Leena Eloranta Vänge

Övriga gåvor

Anders Gunnarsson Lidingö
Anette Grahn Malmö
Ann-Christine Rayner Malmö
Eva Östlund Tullinge
Gunilla Haraldsson Jönköping
Jens-Peter Olsson Ystad
Lena Adler Veddinge
Mona Nordin Stocka
Payex Sverige (Fonus) Visby
Susanne Levander Lysekil
Sven Bergland Åkersberg
Valgma Sundin Ivika Stockholm

Hemlösas djur

Agneta Fagerström Olsson Stockholm
Agneta Lagerberg
Alva Bjärkefur Ljungsbro
Anastasia Prokopovych Stockholm
Anita Söderbaum Solna
Ann Kattilakoski Vargön
Anna Bonnevier
Anna Mustonen Nynäshamn
Anna Pettersson Helsingborg
Anna Sällström Södertälje
Anna Öberg Täby
Anna-Karin Garfvé Ludvika
Anna-Karin Jaxvall Sälen
Anna-Lena Engman Malmö
Ann-Catrine Sandberg Skara
Ann-Charlotte Hedlöf Djurås
Anne-Sophie Karlsson Vingåker
Annika Berg Stockholm
Annika Olsson Gävle
Astrid-Katarina Wall Schwizer Degerfors
Barbro Nordin
Benjamin Schwizer Degerfors
Birgith Grönstedt Lunde
Britt-Marie Karlsson Lund Strömstad
Camilla Engström
Carina Nieminen Stockholm
Carina Segerlund Öjebyn
Catharina Brandsten Torslanda
Catharina Holmberg Järfälla
Cecilia Olofsson
Christina Öbrell Smedjebacken
Eivor Olsen Åkersberga
Eleanor Rendahl Bromma
Elin Ekerlin Enskede
Elin Sjöholm
Elisabeth Anestad Danderyd
Elisabeth Gelotte Uppsala
Emelie Arnstedt Stockholm
Emma Glantz Solna
Emma Johansson Tyresö
Erika Andersson Umeå
Eva Hansson
Eva Maria Franzén Harplinge
Eva Parry Tyresö
Eva Risto Self Spånga
Eva Östlund Tullinge
Evelyn Edberg Årjäng
Gloria Veronica Mery Guerrero Skövde
Gunilla Esberg Kungsgården
Helen Gustafsson Söderala
Helena Siren Årjäng
Helena Wålinder Brännö
Håkan Nilsson Uttran
Ingrid Lindström Västerås
Ingrid Rosén
Ira Nikko Töreboda
Isabel Nilsson Huddinge
Isabel Vanderberg Stockholm
Jessica Flygare Stockholm
Johanna Zenk Malmö
Josefin Fransson Umeå
Karin Gyllengahm Strängnäs
Karin Smedlund Sundsvall
Karolin Persson Hjalmarsson Trelleborg
Katarina Andreasson Mölndal
Kerstin Ahlberg Hägersten
Kerstin Ljungren Jönåker
Kerstin Meyer Onsala
Kristian Richard Kärna
Lena Anneli De Stefanis Stockholm
Lena Gustafsson Wijk Järfälla
Lena Niklasson Göteborg
Lena Niklasson Göteborg
Lena Nord Frösön
Linda Harritz Munkedal
Linnéa Nilsson Göteborg
Louise Löwenhav Stockholm
Lovisa Wernolf Sollentuna
Madeleine Hedin Rosenqvist Luleå
Malin Andersson
Malin Kristina Ekdahl Torslanda
Margareta Steen Vänge
Margareta Wigge Svensson Tyresö
Maria Ejekrans Hedesunda
Maria Kastell Lönashult
Maria Sundström
Mariann Hammar Västerås
Marie Sand Sandviken
Maud Ingela Larsson Hägersten
Maya Winther Gustavsberg
Mikaela Jansson Hudiksvall
Monica Åhlund
Nathalie Jonsson Solna
Nikki Björklund Lund
Pegah Haji Mohammadi Malmö
Pernilla Conradsson Halmstad
Peter Håwi Stockholm
Pia Therese Eriksson Stockholm
Sandra Tenggren Stockholm
Sanna Jussila Svedberg Falun
Sara Andersson Leksand
Sara Nilsson
Sofia Andersson Södertälje
Sofia Gustafsson
Solveig Ivarsson
Staffan Gustafsson Söderala
Susanne Erlandsson
Susanne Ström
Tanja Haavisto
Tomas Erixon Sundbyberg
Ulla Illerås Skövde
Ulla Ludin Åkerström Huddinge
Ulrika Eidenstam Åkersberga
Viveca Löfwall Helsingborg
Warina Linders Särö
Ylva Dahlgren Bengtsson Saxtorp
Yvonne Nilsson Uttran
Åsa Larsson Karlstad
Åsa Ljungdahl Stockholm
Åsa Mörner Glanshammar
Åsa Wallberg Alingsås

Ioanna, Hercules & Stella

Ioanna, 10, har flera djur, fast på olika platser. Hos mamma finns katten Stella och hos pappa hunden Hercules. Vid sommarhuset i Grekland finns också sköldpaddorna Mikey och Donatello.

Text & foto: Louise Cederlöf

Både katten och hunden är sex år gamla och kom som små till Ioanna när hon bara var fyra år gammal.

– Jag hade sagt till pappa att jag jättegärna ville ha en hund och plötsligt en dag kom han hem med Hercules. Först blev jag lite chockad. Det är en toypudel som är vit. Jag träffar honom varannan vecka när jag bor hos pappa.

Sköldpaddorna träffar hon på somrarna, de håller till i trädgården och sköter sig ganska mycket själva. Hos mamma finns bondkatten Stella, en svart och vit dam som ibland sover på Ioannas mage eller på favoritplatsen i hennes rum. Stella är innekatt men är ute ibland på somrarna. Häromdagen hade hon ner en kruka i fönstret så att den gick sönder.

– Alltså, jag älskar min katt men jag har blivit lite rädd för henne. När jag var liten sa mamma att jag inte skulle titta henne i ögonen men jag gjorde alltid tvärt emot vad mamma sa då. Så jag tittade Stella i ögonen och då rev hon mig.

Ioanna berättar att Hercules nyligen smet ut genom staketet och hittades vid en hamburgerrestaurang i närheten av deras hus. Men som tur var togs han om hand av ett främmande par som ringde numret som fanns på halsbandet.

– Nu måste han alltid vara kopplad i trädgården. Ibland saknar jag honom när jag är hos mamma. Som när jag pratar med pappa på FaceTime till exempel, och Hercules är med i bild. Då brukar jag pussa skärmen.

Vad är det bästa med att ha sällskapsdjur?

– En hund kan motivera en att komma ut, mest är det min brorsa Anastasios som går ut med Hercules men jag gör det när jag kan. Och både hundar och katter ger en glädje. Sen gillar jag att de är söta och fluffiga.

Finns det något som är jobbigt?

– Ibland på helgerna väcker Hercules mig klockan sex på morgonen och vill gå ut. Det är lite jobbigt. ■

Ioanna är 10 år och har en katt hos mamma och en hund hos pappa. På somrarna i huset i Grekland bor även två sköldpaddor i trädgården.

Namn: Ioanna Tatsidou
Ålder: Fyller 10 år i december
Bor: Kungsholmen (mamma) och Huddinge (pappa)
Husdjur: Hunden Hercules, katten Stella och två sköldpaddor i Grekland

Vill du, som är högst 18 år, berätta om ditt husdjur i tidningen? Maila ett högupplöst foto på dig och ditt husdjur samt ditt telefonnummer till redaktionen för Djurens Värld: djurensvarld@djurskydd.org

HOMINID SOM LÖSER KONFLIKTER INOM GRUPPEN GENOM VUXENMYS
KONSERVERAD, ÄKTA ANSJOVIS
VILL VETERINÄREN
EKONOMISKT SVAG
SYRE
VISADE NAZISTER STOR
HÖRS NÄR FURA FALLER
DJUR I BURSTÄLLE
ALERT FISK I ÖRNGOTT
GRIS
WALTZING I SÅNG
SIGNAL
IFATT
JOD
HANDLAR OPTIK
SOM ARM, ORDFÖLJD & PUCK
BOKSAMLING
RENA OPEROR?
KÄRLEKSGUD
PLOCKMAT?
HERRE MIN ...
SKULLE JU SKALA KOTTAR
ETUI
DOM LUFSAR
BILBOLAG
UPPKÄFTIG KATTBLOMMA?
STÄPPFÅGLAR
TYGBIT
GENERERA
ACK!
ETT VITAMIN
BERÖMVÄRD BLOMMA
VÅTMARKSFÅGEL
TRYCK
MONSTER
POSITIV ELEKTROD
GIBBONAPA
GASMASSA
OCH
HÖRS GRÅBEN
LEK I SKOGEN DÄR VISSA TUPPAR SIG REJÄLT
IRIDIUM
OMGER BOLMARE
KAN EJ DYKA
DIPP
BUSKE
REFLEXIV FISK
GER HEN SOM KAPITULERAR
JÄRNIG NYANS
HEMINGWAY
ÄR JU PIK OCH TJUVNYP
PÄLSKLÄTT DJUR
STRÅ AV VASS
DAM MED JUVER
ÖVERNATURLIGT VÄSEN
GODISBITSBIFALL
LEMURKRYSS 2021

Konstruktör: Lena Holmlund / lena-holmlund.com / lena.v.holmlund@gmail.com

Rätt lösning till korsordet i nummer 2-2021:

VILL SYSTEMBOLAGET ATT VI KRÖKEN I BÖRJAN AV 70-TALET
LÄCKER SIL SOM
PAPPHAMMARFÖRUTSÄGELSE
BASKETSTJÄRNAN JAMES
FRÅNSLAGEN
SÅN FINNS FÖR BEROENDE OM DET SPELAS VISST BRÄDSPEL?
SKRÄCKKOMEDI FRÅN '84 DÄR EN MOGWAI ÄTER EFTER MIDNATT ...
FISKAR BAKPÅ FARTIGA FORDON
S P O L A R
VÅLLAR VISST VITE
S Å R
OFÖRGÄNGLIG
E V I G
KAN SÄTTA P FÖR TANDAGNISSLAN
P L O M B
SENIOR
SNABB REPLIK
S R
SKA FÄLLAVGIFT
Ä L G
NATION
STUDENTUTBYTE
R I K E
BETALAS FÖR KORSTECKEN?
T
LAS VEGASGAS
KROPPSSTUDIE
N E O N
MED BONEY
ANGUILLA ANGUILLA
M
SAMLAR FRÖN ALTERNATIVT TOAPAPPER
LERUMGRANNE MED FLYT
BESÖKS I ÖSTERSJÖBUKT
SKEDE
BORICKA
H A R F Å T T K O R N P Å L
ÄVEN KALLAD
A L I A S
SPELEMÄNSORT
ARTIKEL
O R S A
GICK MÅNGA RONDER
A L I
PRATAR MIN INRE NARCISSIST OFTA OM
M I G
ROMERSK KEJSARE
BÖLJA
N E R O
BÉCHAMEL
AVBRUTET HAVANDESKAP
S Å S
KVÄVE
LANDSFLYKT
N
STÖTT FOTENOCH FALLIT
S N A V A T
TUPPTOPP
STERILISERA
K A M
TRÄFFAS
RYTM
S E S
TOGO OCH TERAGRAM
T G
HÄSTHUDSVULST
Å
HYLLNINGSBEVIS
T R I B U T
JÄRVBOSTAD
X
HAR KALAS PÅ AS
D E S I G N
LAGLÖST ARMOD
E
SÅN ANDE SES IRRA
TRÄD
O S A L I G
FORMGIVNING
R Å N
MÄKTIGA FLYGARE
Ö R N A R
SÅN KOM SPION IN FRÅN
K Y L A
VAR NOG BOVAR PÅ FIK UTE EFTER?
TYCKER SÄRSKILT SOPPRÖTTER OM ATT LIGGA?
S K E D
STJÄRTMES
A L T I T A
LEMURKRYSS 2021
M

Konstruktör: Lena Holmlund lena-holmlund.com

DE FÄRGADE RUTORNA BILDAR ETT ORD = LÖSENORD

Skicka lösenordet till Svenska Djurskyddsföreningen, Sandsborgsvägen 55, 122 33 Enskede, eller maila till redaktionen: info@djurskydd.org

Senast den 11 februari 2022 vill vi ha ditt svar. Glöm inte att ange din postadress. Bland de rätta lösningarna dras en vinnare som får tre trisslotter hemskickade.

TÄVLA MED OSS

Sara Brandt, Lund som blev förra numrets korsordsvinnare.

POSTTIDNING B

SVERIGE
PORTO BETALT
PORT PAYÉ

Avsändare: Svenska Djurskyddsföreningen, Sandsborgsvägen 55, 122 33 Enskede

PÅ SPANING I NATUREN

Finbesök vid stugan

Att överleva dagen är inte alltid så lätt för våra vilda djur. Särskilt på vintern är det många gånger en ständig kamp för att skaffa föda och att undgå faror. Inte ens våra rovdjur har en enkel tillvaro då.

Text & foto: Göran Ekström

Vid ett tillfälle uppehöll sig ett yngre lodjur i ett begränsat område invid en liten stuga i skogen. De som bodde i stugan såg det vackra djuret under några dagar när det försökte komma åt talgbollarna som placerats åt småfåglarna utanför köksfönstret. Även lite hundmat fanns utslängd i snön. Det ensamma djuret verkade utsvultet och inne i stugan höll man ständigt utsikt efter den nya spännande matgästen. Varje morgon ställdes samma frågor - var det kvar på trakten? Var djuret skadat eller vad var anledningen till att det uppträdde så nära och öppet inför människor?

För min del fanns dessutom ytterligare en fråga: Skulle det våga visa sig öppet framför kameran om jag satt gömd bakom en snödriva och väntade, på störningsfritt avstånd? Jag beslöt att göra så. De boende i stugan tyckte liksom jag att det hela kändes spännande att se vad som skulle hända. Om lokatten fanns kvar i närheten kanske den skulle undersöka platsen ännu en gång där det tidigare funnits lite att äta. I så fall skulle jag vara beredd och finnas på rätt ställe. Nu gällde det inte bara att ha tur och få djuret att återvända. Det måste också visa sig innan ljuset blev för svagt för kameran.

Mina förhoppningar kändes snart hopplöst överdrivna där jag satt och väntade bakom en snödriva. Tiden gick i snigelfart och det började skymma. Kameran måste monteras på stativ för det svaga ljusförhållande som rådde och hela tiden försämrades. Så äntligen uppfattade jag en liten rörelse bland de snötyngda träden, strax innan det blev för mörkt. Plötsligt satt den vackra katten till vänster om mig, femtio meter bort invid skogskanten och tittade. Som beräknat kom lodjuret efter en stund småspringande i sina egna spår för att spara energi och inte i onödan rita närvarotecken i den i övrigt orörda snöytan. Den vackra skogskatten föreföll rejält hungrig eftersom den åt i lugn och ro trots att den säkert var medveten om min närvaro på kort avstånd. Hela tiden försökte jag att undvika rörelser och direkt ögonkontakt.

Efter en stund lämnade lodjuret området småspringande för att uppsöka nya avlägsna marker. Från kunnigt håll får jag svar på hur lodjuret kunde uppträda så orädd, förmodligen rörde det sig om ett yngre, ensamt djur. Det snart ettåriga djuret var troligen utan sällskap då modern förolyckats eller dött av andra orsaker. ■